

ŠKOLSKA KNJIŽNICA
GIMNAZIJE TITUŠA BREZOVAČKOG
Habdelićeva 1
10 000 Zagreb

SMJERNICE ZA IZGRADNJU I UPRAVLJANJE FONDOM

ŠKOLSKE KNJIŽNICE GIMNAZIJE TITUŠA BREZOVAČKOG

šk. god. 2023./2024.

UVOD

Smjernice su načinjene u skladu sa *Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti* (NN 114/2022), *Standardom za školske knjižnice* (NN 61/23), *Pravilnikom o radu školske knjižnice Gimnazije Tituša Brezovačkog* (čl. 7) te analizom i procjenom potreba korisnika školske knjižnice Gimnazije Tituša Brezovačkog.

Zadaća je ovih Smjernica utvrditi nabavnu politiku te osigurati da se kroz plansku i sustavnu nabavu, u skladu s procjenama vrijednosti građe i korisničkim zahtjevima, omogući korisnicima ponuda aktualnih tema i naslova na različitim medijima i formatima, za sve dobne i profesionalne skupine korisnika, i to za potrebe informiranja, obrazovanja, znanstveno-istraživačkoga rada, cjeloživotnoga učenja, stjecanja informacijske pismenosti te kulturnoga uzdizanja.

Smjernice za nabavu knjižnične građe stručnom suradniku knjižničaru služe kao pomagalo pri oblikovanju fonda, smještaju knjižnične građe, čuvanju i zaštiti knjižnične građe te izlučivanju i otpisu knjižnične građe.

Školska knjižnica usmjerena je na poticanje čitanja i pismenosti na tradicionalnim i suvremenim medijima te na cjeloživotno učenje.

KNJIŽNIČNI FOND

Školska knjižnica Gimnazije Tituša Brezovačkog osigurava knjižničnu građu koja zadovoljava obrazovne, informacijske, kulturne, stručne i osobne potrebe korisnika te je time potpora odgojno-obrazovnom procesu i njihovu osobnom razvoju. Fond Knjižnice omogućuje poticanje čitanja, razvoj pismenosti te usvajanje znanja i cjeloživotno učenje na tradicionalnim i suvremenim medijima. Izgradnja knjižničnoga fonda temelji se na stručnim načelima, a ovisi o analizi stanja fonda, postojećem prostoru i potrebama korisnika. Knjižnični fond mora se

kontinuirano izgrađivati nabavom nove građe te redovitim godišnjim izlučivanjem za otpis, u skladu s Pravilnikom koji regulira zaštitu knjižnične građe, reviziju i otpis (NN 27/2023). Školska knjižnica surađuje s nastavnim osobljem i ostalim stručnim suradnicima pri donošenju smjernica za nabavu knjižnične građe.

Knjižničnu građu čine:

- knjige i serijske publikacije u analognom i digitalnom obliku
- neknjižna građa (zvučna, vizualna)
- elektronička građa na prijenosnim medijima
- viševrsna građa
- drugi mediji s obrazovnim sadržajima
- društvene igre.

Osim knjižnične građe Knjižnica osigurava pristup online informacijskim izvorima.

Fond Knjižnice namijenjen je korisnicima opće gimnazije (učenicima, nastavnom i nenastavnom osoblju). Oblikuje se u skladu s kurikulom Gimnazije te nastavnim planom i programom nastavnih predmeta. Knjižnični fond je jedinstven.

Fond Knjižnice je aktualan i u njemu su zastupljena sva područja ljudskoga znanja i stvaralaštva.

Knjižnični fond sadrži:

- obveznu i izbornu lektiru te književne tekstove za cjelovito čitanje za potrebe izvođenja nastave predmeta Hrvatski jezik
- referentnu zbirku (enciklopedije, rječnici, leksikoni, atlasi i sl.)
- znanstveno-popularnu literaturu
- stručnu literaturu za sva nastavna područja u skladu s programom Škole
- literaturu iz područja pedagogije, metodike, psihologije, sociologije te knjižničarstva i informacijskih znanosti
- građu namijenjenu poticanju čitanja (beletristiku)

- literaturu na stranim jezicima
- zavičajnu zbirku (grad Zagreb)
- periodiku
- AVE građu.

Školski udžbenici nisu dio knjižničnoga fonda.

S obzirom na strukturu knjižničnoga fonda, a u skladu s IFLA-inim i UNESCO-ovim smjernicama za školske knjižnice, od ukupnoga fonda minimalno 3 – 5 % čini referentna građa, a 5 – 10 % zbarka pedagoško-metodičke građe. Veličina knjižničnoga fonda ovisi o broju učenika, nastavnom i nenastavnom osoblju te prostoru koji je namijenjen Knjižnici. Broj jedinica knjižnične građe ne smije biti manji od 12 po korisniku Knjižnice. Knjižnica nabavlja najmanje 10 naslova (periodike) u tiskanom obliku za korisnike. Ukupan knjižnični fond ima više od 9 000 jedinica knjižne građe. Knjižnična građa dopunjava se svake školske godine, u skladu s raspoloživim sredstvima u državnom proračunu i proračunu jedinica lokalne samouprave, i to s najmanje 0,5 jedinica po učeniku i nastavniku. Prosječna starost knjižničnoga fonda ne bi trebala biti veća od 15 godina. To se ne odnosi na građu iz posebnih zbirki (zavičajna zbarka).

Izgradnja knjižničnoga fonda je dinamičan proces koji se sastoji od stalnoga priljeva nove građe, ali i stalnoga izlučivanja i otpisa dotrajale, zastarjele i uništene građe.

NABAVA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Knjižnica nabavlja građu na hrvatskom jeziku kao i na stranim jezicima za koje postoji ili se predviđa interes korisnika knjižnice.

Načini nabave knjižnične građe: vlastita kupnja, sredstva iz državnoga proračuna i sredstva osnivača, dar (pojedinac, ustanova, izdavač) i otkup.

Knjižnična građa nabavlja se u skladu s pregledom oglednih primjeraka građe, odabirom iz tiskanih i elektroničkih kataloških ponuda, prijedlozima korisnika i praćenjem nakladničke ponude.

Kriteriji za nabavu knjižnične građe:

1. osnovni: kriterij vrijednosti djela; kriterij potražnje
2. specifični: ugled autora; interes korisnika; prikladnost formata za korištenje u knjižnici; kvaliteta prijevoda; prikladnost stila, jezika i razine čitanja za ciljane korisnike; stupanj novosti informacija; način obrade teme; opremljenost djela bibliografskim podacima, kazalima i predgovorima; relevantnost prema nastavnom i drugim obrazovnim programima; pozornost i ocjene kritičara recenzentata i javnosti; učestalost korištenja; dostupna finansijska sredstva (cijena pojedinoga primjerka i raspoložive finansijske mogućnosti).

Pri odabiru naslova i konačnoj odluci o količini građe koja će se nabaviti, uz uvažavanje pisanih smjernica, neizbjegjan je određeni stupanj osobne procjene knjižničara (radno iskustvo, poznavanje želja i potreba korisnika, međusobna komunikacija i dogovor s nastavnicima, stručnim suradnicima i ravnateljem škole).

Količina građe koja se nabavlja: lektira – najmanje 30 primjeraka (novi naslov) ili po potrebi nadopuna postojećih naslova; 15 – 30 primjeraka (izborna lektira); sva ostala literatura i periodika - 1 primjerak po naslovu.

Vrednovanje knjižničnog fonda procjenjuje se u skladu sa zadaćama knjižnice i potrebama korisnika. Pritom je važno uzeti u obzir i statističke podatke o nabavi u određenom vremenskom razdoblju, analizu odnosa utrošenih sredstava i količine nabavljenе građe te analizu ispunjenih i neispunjenih zahtjeva korisnika.

Sva knjižnična građa načelno je dostupna svim korisnicima knjižnice. Referentna građa daje se na zahtjev za rad u čitaonici ili u razrednoj učionici. Pristupom internetu osigurava se dostupnost elektroničkih izvora te se omogućuje pristup određenim online bazama podataka.

Smjernice nabavne politike preispituju se i prema potrebi dodatno uređuju.

Za školsku knjižnicu:

Jadranka Jurić, prof. i dipl. knjiž.

Ravnatelj:

Damir Jelenski, prof.

Zagreb, 5. prosinca 2023.